

Befæstning, som paa samme Tid var lænkebunden og ikke kunde røre sig. Følgen deraf var den, at man var ude af Stand til at give det Korps, hvis Opgave det var at gaa tilbage gjennem Sjælland, nemlig det Hegermanske Korps, den Infanteristyrke, uden hvilken Løsningen af den Opgave, der var stillet Korpet, var fuldstændig umulig. Enhver kjender jo godt, hvad der skete i 1864. Vi vide, hvorledes Dybbøl faldt, efter at Dannevirkestillingen først var opgivet. Vi vide hvorledes Fredericia blev rømmet, og vi vide, at Als blev taget. Kunde Als være holdt? Det er et Spørgsmaal, men en Mulighed var dog tilstede, hvis man havde vurderet Betydningen af Als rigtig og givet den en større Troppestykke der; men det, som, da Flankestillingerne var taget, skulde have spottet Dens Forsvar, var, at vi havde benyttet det flyvende Korps, der var formeret under General Max Müller, til at foretage Landgangsforøg paa Slesvigs og Holstens Kyst, thi ogsaa gennem Landgangsforøg paa den sjendilige Kyst er det muligt at føre Forsvaret for halvøen, og skulde det Dieblit komme, da vi ad Alliancens Bei blive Herrer tilføs, saa bør vi gaa denne Bei, derimod er det umuligt at forsvare Sjælland fra en Flankestilling i Sjælland. Naar det ikke desto mindre idelig og idelig bliver bebrejdet os, at vi ikke forlange en Befæstning i Sjælland, og man klager over, at vi ville opgive Sjællands Forsvar, uagtet vi bør forsvare det, tillader jeg mig at tro, at denne Anskuelse nærmest hviler paa en Stemning, der ikke har noget at bestille med Forsvarets virkelige Interesser. Jeg kan meget godt forstaa, at der hos de Herrer er en Tølelse af, at vi bør gjøre, hvad der efter vor bedste Evne er muligt for at værne det lille Fædreland, vi have tilbage, saa meget som muligt. Jeg forstaaar denne Tølelse, og jeg respekterer den; men, mine Herrer, det kan ikke nytte, at vi paa dette Omraade gaa alene efter Tølelsen. Vi maa tage Tølelsen fangen, og have vi den Overbevisning, at vi ikke længere kunde føre et virkeligt Forsvar for Sjælland, saa lad os hellere sige det rent ud. Og hvorfor kunne vi ikke mere forsvare Sjælland? Fordi vi ikke længere ere Herrer tilføs. Denne Sandhed skulle og maa vi erkjende. Men naar det nu er den nøgne Sandhed, at vi ikke kunne forsvare Sjælland, er det saa ikke rigtigt rent ud og uforbeholdent at sige det? Er det ikke det Færligste, der kan tænkes baade fra Forsvarsvesenets og Krigsministerens Side at fremstille Gøglerbilleder, der glippe strax, saasnart Yaren truer? Have vi ikke prøvet det med Dannevirke, hvorledes opfattede man den? Det er imidlertid min Overbevisning, at, dersom man havde taget Hensyn til de Aktstykker, der findes her, og som have været forelagte i Rigsraadet, saa havde man der klart og tydelig set, hvad man kunde vente af Dannevirkestillingen. Nei, den Slags Gøglerbilleder maa man ikke mere fremstille. Vi maa

tage Sagen rent og se tilbunds i den og til samme Tid hævde, at ingen Landsdel har Lov til at føle sig brøstholder, fordi vi berøve den et Forsvar, naar det blot sker i den Hensigt at forsvare en anden Landsdel og derigjennem det sælles Fædreland saameget bedre. Maaſte vil man sige, at Sjællands Forsvar er nødvendigt, fordi der er Garnisoner i Sjælland; og at vi derfor om ikke Andet, saa dog maa skabe en Befæstning, hvortil Garnisonerne kunne trække sig tilbage. Men vil man drage den fulde Konsekvens af, hvad jeg har fremsat, at Sjælland ikke kan forsvares, saa burde man alt i Fredstid fratage det Garnisonerne. Dette vilde jeg dog ikke tilraade, fordi jeg veed, at det vil støde paa Vanskeligheder af meget forskjellig Art; men det er heller ikke nødvendigt, thi man behøver blot at lægge de sjællandske Afdelinger over til Sjælland, men lade dem beholde deres Depoter paa Sjælland, og lade de jydſke Afdelinger komme til Sjælland. Naar Krigen da kommer, og Sjælland skulde forsvares, saa havde man ikke Andet at oversføre fra Sjælland end Afdelingernes Rammer og den Tjenestestykke, der i det givne Dieblit var til Tjeneste, og det jydſke Mandſkab maatte da søge ad sædvanlig Bei ved Hjælp af alle Samfærſelsmidler hurtigt muligt til Sjælland. Derved vilde være undet ikke alene en hurtig Mobilisering, men ogsaa en hurtig Koncentrering, thi Mobiliseringen og Koncentreringen vilde næsten falde sammen. — Altsaa, vi kunne ikke forsvare Sjælland. Kunne vi forsvare Fyn? Der, hvor Operationslinien gennem Sjælland støder sammen med den, der fører over Fyn og Sjælland til Kjøbenhavn, nemlig ved Strib—Fredericia, er et Punkt, som selvfølgelig er af overordentlig stor Betydning, og der kunde altsaa være Tale om at befæste dette Punkt. At det ligger nær ved Ørnsboen og som følge deraf maatte have en stor Garnison for at være sikkert mod Overrumpling, er af mindre Betydning, thi denne Vanskelighed kan man nok komme over, men der er en stor Hovedvanskelighed, som man ikke kan komme over. Operationslinien fører nemlig over Storebælt, og naar den ikke kan vedligeholdes, naar den er brudt, gaar det ikke an at optage Kampen paa Fyn, thi man er saa ikke istand til at flytte Forsvarets Lyngdepunkt efter Behov, hvilket er Hovedsagen. Denne Sikring af Kommunikationslinien kunde tilveiebringes paa en dobbelt Maade. Man kunde befæste Linien Korsør—Sprogø—Nyborg, men et saadant Anlæg vilde koste enorme Summer, og det var et Spørgsmaal, om man vilde faae Tilladelse til at udføre det. Dernæst kunde man skabe en særlig Flaadeafdeling, hvis Opgave det var at firkte denne Forbindelse. Men en saadan Flaadeafdeling maatte være aldeles uafhængig af den øvrige Flaade, thi al den Flaadens Opgave være at optage Kampen paa det Sted, hvor der søres det første Stød, saa maa man ikke vise Flaaden en delt Retraate og